Jak spędzić świąteczno-noworoczny czas w Krakowie

2023-12-31

Dla tych, którzy lubią tradycję i folklor, dla tych, którzy cenią zabytki i dziedzictwo, dla tych, którzy szukają rękodzieła i unikatowych świątecznych prezentów, dla miłośników teatru, muzyki i filmu, dla tych, którzy preferują zimowe aktywności i aktywne spędzanie czasu nawet w sylwestra – jak co roku, na świąteczno-noworoczny czas Kraków przygotował bogatą ofertę i ciekawe inicjatywy. Chętnie korzystają z nich mieszkańcy i odwiedzający miasto goście.

Szopki – krakowskie dziedzictwo docenione wpisem na listę UNESCO

Maryja, Józef, nowo narodzony Jezus, pasterze i trzej królowie w drewnianej szopce lub skalnej jaskini – tak wyglądają bożonarodzeniowe szopki w wielu regionach Polski i świata, ale nie w Krakowie. Krakowskie szopki to małe dzieła sztuki nawiązujące lokalnej architektury, zabytków i tradycji. Są tak wyjątkowe, że od 2018 roku znalazły się na Reprezentatywnej Liście Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO.

Krakowska tradycja szopkarska trwa nieprzerwanie od XIX wieku. Po I wojnie światowej zwyczaj chodzenia z szopką po domach zaczął powoli zanikać. By zachować tę tradycję dla następnych pokoleń, Jerzy Dobrzycki, kierujący magistrackim działem propagandy, w 1937 roku zorganizował pierwszy **Konkurs Szopek Krakowskich**. Po II wojnie światowej konkursy wznowiono, a ich organizacji podjęło się Muzeum Krakowa i do dziś tę tradycję kontynuuje.

Co roku w pierwszy czwartek grudnia szopkarze przynoszą swoje prace na Rynek Główny i ustawiają je na stopniach pomnika Adama Mickiewicza. Następnie szopki są przenoszone do pałacu Krzysztofory, gdzie ocenia je jury, składające się m.in. z historyków, etnografów, historyków sztuki, architektów, plastyków. Tegoroczna wystawa pokonkursowa w pałacu Krzysztofory (Rynek Główny 35) trwa **do 25 lutego** 2024 roku.

W witrynach sklepów, hoteli, restauracji, galeriach handlowych, a także w odpowiednio podświetlonych, wolno stojących gablotach – **w tym roku blisko 40 szopek stanęło w przestrzeni miejskiej Krakowa**. Z pomocą darmowego spacerownika można oglądać je we własnym rytmie, a zorganizowane spacery dostarczą dodatkowych opowieści o wybranych bajkowych konstrukcjach. Szopki możemy podziwiać od 8 grudnia.

Świąteczny blask rozświetla miasto

O tym, że nadchodzą święta już od końca listopada przekonuje widok ulicznych dekoracji. W tym roku po raz trzeci Kraków ozdobiony jest w stylu nawiązującym do wawelskich arrasów. Iluminacja utrzymana w złotej i srebrnej kolorystyce nawiązuje do nici, którymi brukselscy mistrzowie tkali te unikatowe dzieła sztuki. W najważniejszych punktach miasta spotkamy również bohaterów arrasowych opowieści, czyli jelenie, wielbłądy, żyrafy i rajskiego ptaka. Nie zabrakło motywów roślinnych, głównie liści akantu w girlandach nad ulicami czy w dekoracjach choinek, lamp i mostów.

Magiczny Kraków

Symbolicznym rozpoczęciem świąt w Krakowie tradycyjnie już pozostaje uroczyste rozświetlenie choinki na Rynku Głównym, które nastąpiło 2 grudnia. Żywy i pachnący świerk, o wysokości 15 metrów, rozbłysł 26 tysiącami energooszczędnych światełek, które wkomponowały się w arrasowe ornamenty.

W mieście pojawiły się także inne, mniej spektakularne, ale równie urokliwe choinki – na Rynku Podgórskim, przed Muzeum Narodowym i na placach – Centralnym i Wszystkich Świętych.

Jarmark bożonarodzeniowy i inne lokalne specjały

Gdzie szukać pomysłu na prezenty dla najbliższych? Oczywiście na świątecznych targach! To właśnie tam rozmaite towary, w tym rękodzieło oraz krakowskie pamiątki, wystawiają kupcy i rzemieślnicy. Prawdziwą perełką, która co roku przyciąga turystów z całego świata jest **jarmark bożonarodzeniowy na Rynku Głównym** (24 listopada–1 stycznia 2024). Kompozycja smaków oraz zapachów, którymi wyróżniają się wyroby lokalnych i zagranicznych wytwórców, to prawdziwie świąteczna uczta. Rozpisują się o niej światowe media (m.in. CNN, The Times), uznając krakowski jarmark za jeden z największych w Europie i najciekawszych na świecie.

Odkrywając smaki świąt, warto również poznać bogatą ofertę gastronomiczną krakowskich restauracji, którą podkreślają wyróżnienia przyznane przez przewodnik Michelin. Do tegorocznej edycji trafiło aż 18 restauracji ze stolicy Małopolski. Jedna z nich, jako pierwsza w kraju, otrzymała dwie gwiazdki w tym słynnym przewodniku.

Mikołajki

Nie zabrakło oczywiście atrakcyjnych propozycji przygotowanych na 6 grudnia z okazji mikołajek. Mikołajowy czas w Krakowie jest jednak nieco dłuższy. **Teatr Groteska** przygotował dwanaście dodatkowych prezentacji spektakli repertuarowych oraz „Orszaki mikołajowe” − krótkie sceny o tematyce mikołajowej i świątecznej w wykonaniu aktorów teatru. Orszaki te są prezentowane po spektaklach i poprzedzają wręczenie prezentów mikołajowych. A od 12 do 21 grudnia w teatrze mogliśmy zobaczyć nawiązujący do Bożego Narodzenia refleksyjny spektakl „Ja, Bałwan”.

Teatralnie, muzycznie i filmowo

Nie zabraknie koncertów kolęd, na które zapraszają krakowskie centra kultury – między innymi **Centrum Kultury Podgórza** (30 grudnia, sanktuarium Najświętszej Rodziny w Krakowie – projekt realizowany jest w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa) i **Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta** (30 grudnia, kościół Miłosierdzia Bożego w Krakowie, os. Wzgórza Krzesławickie).

23 grudnia podczas targów bożonarodzeniowych na Rynku Głównym odbył się **wyjątkowy kolędowy koncert**. Wystąpiły krakowskie chóry, które zapraszały wszystkich do dołączenia do wspólnego kolędowania.

28 grudnia, sprzed Rydlówki wyruszył **tradycyjny korowód kolędniczy** z gwiazdą i Turoniem, który poprowadzili aktorzy regionalnego teatru Złoty Róg i górale ze Związku Podhalan z Harklowej. Muzeum Krakowa, które koordynuje obchody kończącego się Roku Tetmajera, zaprosił wszystkich do

dołączenia do wspólnego kolędowania.

Również 28 grudnia, o godz. 18.00, wraz z Centrum Wielokulturowym w Krakowie, Willa Decjusza zorganizowała **recital fortepianowy „Nuty na pożegnanie roku”** w wykonaniu peruwiańskiego pianisty Sergio Fernando Vidaurre Moreno.

Kraków w zimowej formie

Zima nie daje zbyt wielu powodów do spędzania czasu w domu! **Łyżwiarze znajdą swoje miejsce na ślizgawkach** – przy Nowohuckim Centrum Kultury, TAURON Arenie Kraków i w parku Jordana. Natomiast miłośników białego puchu nie zabraknie na **górkach saneczkowych** i **trasach do nart biegowych**.

Aktywnie czy kulturalnie – jak spędzić sylwestra w Krakowie?

A kto powiedział, że trzeba wybierać? Bogata oferta miasta sprawia, że można połączyć aktywności sportowe z uczestnictwem w inicjatywach kulturalnych. 31 grudnia od blisko dwóch dekad odbywa się **Krakowski Bieg Sylwestrowy**. To wyjątkowa impreza, bo uczestnicy biegu na dystansie 5 lub 10 km prezentują nie tylko sportową formę, ale też ciekawe, czasem zaskakujące przebrania i sylwestrowe kreacje.

Po sportowych emocjach można skorzystać z sylwestrowych propozycji instytucji kultury. Tych, którzy chcieliby ten wieczór spędzić oglądając spektakle kusi między innymi **Teatr Ludowy**, który sylwestrowe pokazy rozpoczął… już 30 grudnia. W repertuarze brawurowa farsa „Kolacja dla głupca” oraz pełna zwrotów akcji komedia „Wstyd”, a dla najmłodszych „Calineczka". **Teatr Bagatela** zaprasza do przyłączenia się do się do aktorów wykonujących piosenki najwybitniejszych polskich twórców, m.in. Marka Grechuty, Zbigniewa Wodeckiego i Andrzeja Zauchy podczas sylwestrowego pokazu „Bagatela śpiewa”. **Krakowski Teatr Variete** zaprezentuje spektakle z widowiskowymi choreografiami i piosenkami w wykonaniu utalentowanych wokalistów. W Nowy Rok lekkim krokiem w rytm musicalowych przebojów z „Cabaretu” w reż. K. Jasińskiego, można wejść w **Krakowskim Teatrze Scena STU**. A **Nowohuckie Centrum Kultury** zaprasza na sylwestrowy bal.

To tylko wybrane sylwestrowe propozycje, szczegółowe informacje o tych i innych przedsięwzięciach zaplanowanych przez miejskie instytucje kultury można znaleźć na ich stronach internetowych i profilach w mediach społecznościowych.

Magiczny
Kraków